

»JASON«

Tekstværk for to forfattere og kor

Af Lars Frost & Naja Marie Aidt

L Lad os forestille os at Medea en dag ringer Jason op: Mød mig – og hvad ved jeg, bla bla bla. Og lad os forestille os, at Jason svarede: Ja, lad os mødes. Han er overrasket, men vistnok glad for at høre hendes stemme. Ja, jeg synes også, det er på tide, at vi lægger fortiden bag os, siger han. Hvor skal vi mødes? spørger han. Lad os mødes ved din statue på Thorvaldsens Museum, foreslår hun, og han studser over forslaget – han har allerede set statuen – men hvorfor ikke. Lad os da for guds skyld mødes der, og måske studser han over tidspunktet. Der er da lukket på den tid, siger han. Åh, men vi finder da på noget. Vi skal nok finde en vej ind, siger hun. Hun har længe tænkt, at hun ville se statuen, men hun har aldrig fået det gjort, siger hun. Men hvordan finder man derhen? Det her museum, hvor ligger det? spørger hun. Der kører masser af busser lige til døren, forklarer Jason. Du kan springe på en 15 ved Østerport, for eksempel, tror jeg, og så står de senere den dag og fniser foran Thorvaldsens statue, og Jason siger, at det i hvert fald ikke er hans tissemand den der – men det behøver jeg jo ikke fortælle dig, siger han og retter ryggen, og Medea fniser. Men et eller andet har han da fanget, jeg ved ikke lige, hvad det er. Selvom det ikke ligefrem er som at se sig i et spejl, så er der da et eller andet. Kan du huske den dag? Da jeg kom tilbage med skindet over armen, og alt var, som det skulle være? Smukt og ligetil. Sådan taler de frem og tilbage i en lang blød muddertale.

N Men det er en ond, ond, sort, sort, mørk verden. Medea og Jason møder hinanden ved statuen. Det er længe siden, de har set hinanden. Medea løfter sin hånd og lægger den kærligt på Jasonfigurens venstre fod. Hun ser over på Jason, som ser på hende. »Ligner det?« spørger han. Hun smiler og lukker øjnene. Hun lukker øjnene og tænker til-

bage. Først tænker hun på sine forbrydelser. Hun tænker: At jeg *ku* gøre det.

Kvinde A fra koret

At jeg *kunne*.

Kvinde B fra koret

Jeg elskede dig jo.

Kvinde C fra koret

Tror du mig ikke?

Kvinde A fra koret

Jeg ville besidde dig –

Kvinde B fra koret

Jeg elskede dig.

Kvinde C fra koret

Tror du mig ikke?

N

Så åbner hun øjnene og vender sig mod rummet, hun står i. Jason-figuren ser væk. Selv når hun stiller sig lige foran det bortvendte ansigt, ser han væk. Hun ser ned ad sig selv. Hun opdager, at hun er alene.

For Jason er imidlertid forsvundet. Han er gået ned i museets kælder, en lille smule skræmt af den rungende lyd fra sine egne fodtrin leder han efter herretoilettet, han vil poste koldt vand i ansigtet. Det er længe siden, han har set Medea. Hun får ham til at svede. Hun får ham til at tænke på deres sønner. Vi lever evigt, tænker han. Og vores børn er døde. Deres mor slog dem i hjel. Deres egen mor! Opfyldes han nu af vrede og hævntørst? Nej, han er angst. Han stivner, netop som han skal til at tænde for vandet, stivner og lytter. Var der ikke noget, en svag lyd bag døren?

En svag, men hård og streng lyd ude på gangen? Han ser sig selv i spejlet og står sådan, stivnet og lyttende, med den ene hånd på vandhanens blanke krom og den anden hvilende på håndvasken.

Det hvide marmor lyser i den mørke sal. Helten står som et lys i verden. Som en klippe, siger Medea og slipper statuens glatte, kolde hud med et gys. Hun ser sig om efter Jason.

Hvad skal jeg stille op med ham nu? Elske ham, knuse ham? Knuselske ham?

Nej, lad os begynde et andet sted. Lad os begynde med –

L

– hvad vi tænker, når vi tænker på Jason i dag? Den beroligende distance, den eventyrlige indpakning og de besynderlige navne lægger til det hele, hele det her landskab af helte og dæmoner og trolddomskunst giver plads til afslappede smil. Når vi tænker på blodet, er det teaterblod, og følelserne er stivnede, er masker, men samtidig – og det er hele fidusen – samtidig er der plads til sandheder, der aldrig forældes, dyb, dyb sandhed i de gamle fortællinger. Dyb, dyb sandhed. Det er en ond, ond, ond, sort, sort, mørk verden. Helten står som et lys i den verden. Men elsker han hende? Hende, vi ikke ser – hende, vi tror han tænker på og kærligt vil dedikere sine heltegerninger til? Hende, der giver ham kræfterne, der skal til? Statuen af Jason viser en ung Jason. Det er ingen undskyldning. Der er ingen undskyldning for ungdommen, og det er for fanden da ungdommen, den forestiller. På vej frem. I et øjeblik – distraheret. På vej mod bedrag og det hele kunne ende i sønderlemmelse og barnemord. Endnu er alt smukt. Der er en anspændt lettelse i den krop. Og hovedets drejning? Det er en helt anderledes svær nød at knække.

N

Nej, lad os begynde et andet sted. Lad os begynde med Thorvaldsen. Thorvaldsen mistede også et barn. En lille dreng. Hans eneste søn. Carlo. Thorvaldsen, siger Medea højt frem for sig. Også hendes stemme runger, men det føles ikke angstfyldt, lyden rejser tværtimod en søjle af lyst og spænding i hende.

Koret

Efter succesen med »Jason med det gyldne skind«, strømmede bestillingerne ind. Thorvaldsen havde masser at lave, snart var der penge nok til, at han kunne etablere sit eget værksted i Rom og ansætte en stab af dygtige assistenter. Thorvaldsens forældre sørgede over hans fravær. De så ham ikke i otte år, og så døde de, den ene efter den anden. De tryglede ham om at komme hjem. Men han kom ikke tilbage fra Rom.

N

Medea spørger sig selv: Ville de have sørget dybere, hvis han, som vores drenge, var død? Men hør nu. Hvad kunne jeg ellers have gjort?

Kvinde A fra koret

Jeg er en kvinde af ære.

N

Man pisser mig ikke op i mit åbne ansigt

Kvinde C fra koret

Man trækker mig ikke gennem sølet.

N

Det skulle du vide, du som soledede dig på min bekostning, du som tog æren for mine gerninger. Du havde jo aldrig magtet at hente det skind alene, det har vi talt om så tit.

Kvinde B fra koret

Jason?

Kvinde C fra koret

Det havde du aldrig magtet, er det ikke rigtigt?

N

Medea giver sig til at råbe. Hun skriger ordløst, stadig med en stor og ejendommelig lyst i sig, og så råber hun:

Kor & N & L

Hører du mig overhovedet nogensinde, når jeg taler til dig?

L

Jeg kender skilsmissebørn, som var lettede, da forældrene efter mange års skænderier endelig gik

fra hinanden. Men der er andre, der har oplevet det anderledes og har været forfærdeligt ulykkelige over deres forældres brud. Men er det det, det handler om? Er det bare det? Åh gud – en skilsmisse, hvor – og det ved vi fra videnskaben og underholdningsindustrien og virkeligheden – vi ved børnene altid ender med at betale prisen. Vi er børn af historien. Det siger man da. Det er et billede, vi forstår. Det er en kulisse, vi kan lide at stille os i. *Jeg som forurettet. Jeg som helt. Jeg som tilskuer* neden for scenen med blod på tanden. Tag springet op på scenen. Der er ingen undskyldning for at lade være. Ikke for den slags i hvert fald. Sæt i scene og bliv ved at sætte i scene.

N
Hendes stemme er en torn i hans øje. Han ser på sig selv. Han bøjer sig frem, så tæt på at spejlet dugger til. Røde, vandige øjne, gammelmandsøjne. Håret hvidt og tottet. Dybe furer over panden, kinderne.
Hvad skal jeg gøre med hende nu?

L
Sæt i scene og bliv ved med at sætte i scene.

Kvinde A fra koret
Du havde jo aldrig magtet at hente det skind alene –

N
Og så skriget. Hendes stemme flyder gennem museet som gift. Muligvis af gammel vane mistænker han hende pludselig for at ville forgive ham. Ja, det er det, hun vil! Så det var altså derfor, de skulle mødes her, efter lukketid, i det mennesketomme museum. Sådan hænger det sammen. Så det er derfor, han er så nervøs.
Men han er jo allerede død én gang.

Forestil jer, at der findes to former for død, vi skal igennem. Én der er, som vi kender den:

Mand A fra koret
dødsannoncer, fyrretræskiste, alle dem der græder i kirken, hvis der ellers er noget at græde over.

N
Og så den egentlige død, hvor man alene dør for sine gerninger, gode eller slette. Den absolutte død, den sorte, sorte, mørke, mørke død. Det var ikke nok, at han fik roret i hovedet på sit skib, og ikke iøvrigt en tåbelig død. Nu skal han dø for sine gerninger – den svækling, den usling. Og Medea med, den morder, den heks. Hvordan kan de slå hinanden ihjel, så vi er sikre på, at de begge to dør ordentligt?

L
Det sker, at vi et øjeblik føler, at vi kender dig, Jason. Andre gange slet ikke. De her vægge du er omgivet af. Søjlerne udenfor. De her farver og mønstre. De minder os om noget. Og du står og veksler mellem at være genkendelig kødelighed og fremmed sten. Sådan må det være. Vi er de yngste skud på det træ, vi gør til et billede på tiden. Det monster – tiden. Og så står vi og ser ned ad os selv. Der er to mennesker i den krop. Der er stenen og manden. Der er to tider i den krop. Der er livet og historien. Der er billeder i den krop. Der er et hus uden om den krop, og vi træder ind i det hus og kigger os omkring. Vi drejer hovedet, det bedste vi har lært, fra højre til venstre, op og ned. Vi balancerer af sted med hovedet balancerende yderst på ryggens lange svaj fra baller over lænden og op gennem nakken. Se.

Kor
Vi ser.

L
Vi ser vores historie eksemplificeret i fint forarbejdede sten, i gips og hvad ved jeg. Vi ser historien lagt frem foran os. Det her og det her har menneskeheden gjort. Og sådan ser den ud. Her er arme og ben og beklædningsgenstande. Her er fortegnelser over forlystelseliv og begravelsesritualer. Og ansigter. Ikke mindst ansigter er her. Men pludselig kan den store masse af fint forarbejdede formål blive så besynderligt ansigtsløs. Og pludselig kan en krop – sådan kan det føles – pludselig tager en af disse kroppe et skridt frem mod dig. Den griber ud efter dig. Pludselig vender et af de her ansigter sig og ser på dig eller ser bort. Det er det samme. Pludselig forstummer salenes foredrag om de lange stræk i den menneskelige erkendelses

udvikling, og du ser et ansigt i vrimlen. Du genkender en gestus, en krop, en følelse. Du ser *et* i stedet for *helhed*. Du ser *kunst* i stedet for *pædagogik*. Du ser *værket* og ikke *museet*. Du ser *ham* og ikke *den*. Et øjeblik føler du, at du kender ham. Kender ham så godt. Og de her vægge han er omgivet af. Kender du også dem? Ja – og så tager de det hele fra os igen. Og vi er så alene, som kun helte kan være. Vi er så nøgne, som kun helte kan være. Vi må bære den gamle nøgenhed på os. Hvor længe ved vi ikke. Men med værdighed. Kan vi holde tyvene fra livet? Altid bliver noget taget fra os. Hele tiden. Det er vores billede af os selv. Vi bærer det med værdighed. Af og til minder du os om, at det hele er meget alvorligt. Her sker ugentlige ting. Her foregår tab. Vi kalder døden en tragedie. Vi ønsker, at det skal blive bedre. Vi rejser en rejse. Vi rejser en mindesten. Og monumenter. Og du planter håb og vægelsind: Forventningen om at et menneske skal være tydeligt.

Mand A & B og kvinde A & B fra koret

Vi forventer, at et menneske skal være tydeligt.

N

Antikken er også tydelig. Vi kan ikke slå antikken ihjel. Vi hviler på dens torne og dens skønhed, vi bygger vores hus på dens jord. Børnene ender altid med at betale prisen, vi er antikkens tiptip-tipoldebørn, og både historien og arvesynden rækker over uendelige slægtled. Men historien om de to splitter os. For forstår vi måske ikke Jasons menneskelige drift, da han forelsker sig i Kong Kreons yndige datter? Det er mildest talt ikke svært at forestille sig, at hun er langt mere sødme-fuld end Medea. Hengiven. Blid. Og måske er sandheden den, at han slet ikke på noget tidspunkt elskede Medea. Han var ung. Han var sit eget centrum. Han udnyttede Medea, sikkert uden selv at vide af det, og hun pressede ham selv til det. Banaliteter. Åh jo. Far er stukket af med en yngre model, og nu sidder bitre mor tilbage med to skabagtige pubertetsdrenge. De er ustyrlige. De begynder at ryge hash. Mor ryger på flasken. Snart er kommunen indblandet i miséren. Den rene elendighed, tilbage står kun at lænse forræderen for det højest mulige hustrubidrag. Det vil den nye kone hade! Ja! Det *er* banalt. Men forstår vi alligevel ikke Medeas enorme

vrede, der som en vulkan eksploderer over alt, hvad der er Jasons, begraver det hele som Vesuvio begravede Pompei? Ydmygelsen? Jalousi er en djævel. Man er parat til at dræbe, torturere, destruere, ofre alt, selv sine ... selv sine ... Ja: »Mand skød sine børn i brændende hus« Jalousi. Husk på alle hundjævles bekendelser. Medea har ikke levet forgæves, det er ikke rart at tænke på. Vi må finde Jason, hvad *laver* han nede i den kælder?

L

Forarbejdningens lethed står og griner af materialets tyngde.

Det er en ond, ond, ond, sort, sort, mørk verden. Helten står som et lys i dét mørke.

Mand A fra koret

Det er en ond, ond, ond,

Mand B fra koret Mand C fra koret

sort, sort
mørk verden.

L

Helten står
som et lys i dét mørke.

N

Han er faret vild. Selvom han gjorde sig umage med at huske vejen tilbage, så er han alligevel faret vild. Dér er frokoststuen og dér garderoben. Men trappen op er som forsvundet. Kold sved springer frem på hans pande. Satan til slapsvans man er blevet på sine ældre dage. »Jason, din idiot, hvor bliver du af?« og »HVOR GEMMER DU DIG?«. Hendes stemme kastes frem og tilbage i kælderen, der nu fremstår som noget lukket uden forbindelse til resten af bygningen. Ikke meget ulig en kiste af sten. Jason begynder at se syner. Det første, der dukker op, er Thorvaldsens forældre. De lader slagene hagle ned over ham og anklager ham for at være i skyld i, at de ikke fik deres søn at se, før de skulle dø. »Din skyld!« råber de, »uden dig, ingen statue! Og så var Bertel kommet HJEM!« De er ligeglade med, at Jason er gammel og affældig, særlig Bertel Thorvaldsens

moder lægger tilsyneladende uanede kræfter i afstraffelsen. Jason bliver gennempreglet. De efterlader ham blødende på det kolde gulv. Og så dukker Kong Kreons mundskænk op og tilbyder ham en styrkende tår.

Men tør man stole på *ham*, som sagerne står?

Kvinde C fra koret

Vi – de endnu levende – er kommet for at se dig.

N

Medea går på opdagelse. Hun gider ikke råbe mere på det drog, har hun sagt til sig selv. Han har sikkert også prostata. Og desuden blev hun pludselig grebet af jaloux. For hun følte sig pludselig overbevist om, at statuens bortvendte hoved stirrer på et drømmesyn, og at det drømmesyn er kimen til alt ondt. Nemlig Kong Kreons datters højt hævede barm, der nærmest svæver gennem skoven for af og til at dukke op under et træ, bag en busk, i en kærdommen lysning. Hvor ondt af Thorvaldsen!

Kvinde A, B og C fra koret

Føj!

N

Og Jason, den gamle nar! Medea smækker statuens skinneben en ordentlig én og marcherer ud ad salen. Nu føler hun sig frem, for der er mørkt. En mørk, mørk verden.

Kvinde A fra koret

Tør man overhovedet stole på nogen?

Mand B fra koret

Hun forlader salen, men fortryder og går staks efter tilbage. Hun tilbringer en rum tid med den nøgne, unge Jason. Det er ikke til at se, hvad hun laver i mørket. Men ind i mellem kommer der lysglimt derinde fra. Og nogle svært tunge og parfumerede dufte fylder luften. Det lyder, som om hun synger. Og så skælver jorden et øjeblik, museet ligesom dirrer – Medea står i døren med kort åndedræt og sved på panden.

N

Tilbage står figuren. Figuren er som et billede i sin ramme. Billedet er fuldendt: Den ranke og

veltilpasse krop, der efter veludført gerning vander gennem skoven med sit bytte, og ikke bare et almindeligt bytte, men noget der kan bringe ham direkte til heltestatus. Han har ikke travlt. Hvorfor skulle han også skynde sig? Vi hænger motivet op på væggen. Vi bliver alligevel ikke klogere af at gå rundt om det. Men hovedets drejning? Hvad ser han på? Han fornærmer sin betragter ved at kigge væk, Thorvaldsen var en vovehals. Nej, Thorvaldsen var ambitiøs. Nej, begge dele. Og Jason tænker slet ikke på Medea, mens han ser væk. Ej heller på nogen anden pige. Ligesom Bertel Thorvaldsen nok ikke tænkte mere på sin muse, end at hendes penge faldt på et tørt sted, da de bekostede Jasons gipsafstøbning. Ligesom Medea altså gav Jason kræfterne til at hente skindet, så gav Thorvaldsens muse, Frk. Friederike Brun, Thorvaldsen kræfterne til at skabe det værk, der skulle bringe ham til, ja, netop: heltestatus. Er det sådan, det er?

Og er bitterhed den urt, der rimper vores munde sammen i et barnligt og romantisk håb om retfærdighed? Ligemeget hvad – så arbejder Thorvaldsen stædigt videre i sit værksted i Rom.

L

Der står en villa og forfalder ved værkstedet.

Der vokser en tuja ved værkstedet.

Der vokser en cypres. Tiden er et monster, der spiser sine egne børn.

Kor

Tiden er et monster.

L

Jason har set noget – en dag

i Thorvaldsens hoved drejer

Jason hovedet og har set

noget komme imod sig.

Og lykkeligvis når Thorvaldsen

at fange det på papir.

Og senere i ler. Og sten.

Der løber en vej forbi værkstedet.

Kvinderne kommer ind fra markerne

gennem byen med smil og flettede kurve.

Der løber en pige og leger,

at hun er en kvinde

med smil og flettet kurv.

Kor
Tiden

N
Man lægger ikke bare fortiden bag sig. Tiden, som læger alle sår, er bestemt relativ. Og her er det ved at være midnat. Rådhusuret vil slå tolv om få minutter. Medea har undersøgt hele stueetagen med fingrene, for her er som sagt mørkt. Og her dufter stadig fremmedartet, parfumeret. Nu føler hun sig hjemme. Hun har sat sig på en bæk for at hvile et øjeblik. Hun lukker øjnene, hun lægger hovedet på skrå. Et smil sitrer på hendes læber, nej, kun antydningen af et smil er det, som sitrer på hendes salte læber.

Mand A & B og kvinde A & B fra koret
Tiden er et monster, der spiser sine egne børn.

N
Jeg tænker på jalousi. Jeg tænker på krænkelser. Jeg tænker på hævn.
Nede i kælderens er Jason blevet sindssyg. Han ser syner. Snart er det Thorvaldsens forældre, snart Thorvaldsen selv han ser. Men også sagnfigurer fra hans egen samtid dukker op. Og en ung Medea der rører i gryden med ungdomseliksir. Hun byder ham at drikke, og han tager grådigt i mod kruset. Men når han mærker på sit ansigt, er det lige furet og slidt, lige velkendt gammelt. Jason forsøger at falde hen, sammenkrøbet bag døren til herretoilettet. I det samme slår uret tolv. Og hvis der har været nogen fortryllelse, er den hævet. Jason er bare en gammel mand i Museets kælder, dårligt klædt, usoigneret. Han pøser omsider koldt vand i ansigtet, og før han får set sig om, er det morgen. Tid til alligevel at lægge fortiden bag sig. Tid til at fange en sekser ved stoppestedet. Tid til at komme videre med sit liv.

L
Marcel Proust skriver i begyndelsen af sin søgen efter den tabte tid, om en tyngde i virkeligheden, der umuliggør et fuldstændigt følelses-forhold til et andet menneske. Han skriver:

Mand B fra koret
Hvor dybt vi end sympatiserer med et virkeligt menneske, er det dog for en væsentlig del vores sanser, der

opfatter ham, hvilket vil sige, at vi ikke kan gennemtrænge ham; der bliver en død vægt tilbage, som vores umiddelbare følelse ikke kan løfte. Hvis en ulykke hændte ham, er det kun en lille del af det helhedsbegreb vi har af ham, at vi kan blive bevæget, ja, det er endda kun en lille del af det helhedsbegreb, han har om sig selv, at han også kan blive det.

L
Ikke for at tale om noget andet. Men. Jeg var inde og se Jørgen Leths nyindspilning af hans egen film *66 billeder fra Amerika*. *Nye billeder fra Amerika* kalder han den. Først viste de den gamle film fra 1982 og så i umiddelbar forlængelse af den, den nye.

Det er ikke nogen dårlig film, den nye. Jeg tror faktisk, det er en rigtig god film. Men den gamle film får mig til at se den nye på en bestemt måde. Alle kender vel den gamle film eller i hvert fald scenen med Andy Warhol, der spiser en burger i New York – i det mindste kender de fleste vel den scene om ikke andet så af omtale. Andy Warhol spiser en burger i New York City. Det er en utrolig film, den gamle. Den er god, synes jeg. Men der er så lidt af det, der er godt ved den gamle, der er kommet med i den nye. Tålmodigheden, for eksempel – den gamle tør vise os lange pauser, stilhed, mennesker, der venter på at få lov til at tale. Og nysgerrigheden, der udtrykker sig gennem den tålmodighed, den dvælen ved et fænomen – den dvælen ved et fænomen, der ofte bliver den moderne kunsts forsøg på at se ind bag virkelighedens døde vægt – som Proust taler om. Han gør det også selv, Proust. Den koncentration er der i den gamle film. I det enkelte billede. Og det skønne ved filmen er, at Leth lader den dvælen kollidere med rastløse motivskift. Nu et billede af – et amerikansk flag. Nu – en bartender, der blander en Bloody Mary.

Kor
Vi finder det skønt

Kvinde A fra koret
at Jason kigger bort

L

Men den her forholdsommæssige mangel på tålmodighed og nysgerrighed bliver forfærdelig småborgerlig i den nye film. Hele ideen om at vende tilbage til et sted og en æstetik, man allerede har gennemarbejdet til perfektion, er småborgerlig. Alt det her bare for at liste frem til et spørgsmål om, hvad søren det er for en statue, den her af Jason? Jason er old-gammel. Statuen er kun tohundrede år. Thorvaldsen er i Rom, for dér lever en tradition for stenhugning, som vi aldrig fik i Danmark.

Kor

Vi finder det skønt

Kvinde C fra koret

Der står en villa og forfalder ved værkstedet.

Der vokser en tuja ved værkstedet.

Der vokser en cypres.

N

Vi går gennem museet ved højlys dag. Unge mennesker sidder og tegner.

L

Vi står og ser dig kigge bort, Jason. Skægløs, med hjelm på hovedet og spyddet kastet over skulderen. Vi står og ser dig kigge bort. Tilsyneladende uden en bekymring under hjelmen. Åh – men der er en pige i byen, du tænker på. Måske tænker du på en pige og drejer hovedet for at se solen gå ned. Forelskede er forfaldne til den slags. Banaliteter. Og så står vi og ser ned ad os selv. Hvad er det, du har set? Vi vil se det, du har set.

N

Vi går gennem museet ved højlys dag.

Marmorfigurer rejser sig og bøjer sig, lyset falder på dem, eller de lyser selv rummene op. De fortæller billedhuggerens historie, de fortæller kunsthistorie. Jasons brystkasse er smuk. Mennesker føler sig kultiverede, når de ser på kunst. Kunsten forstørrelser vores følelser. Kunsten udvider vores horisont. Sammenlign Chris Cunningham med Thorvaldsen. Se på de nøgne kroppe. Kunsten fortæller tidens historie. Den historie der er i tiden. Og se nu stodderen der, som kustoden fandt død-

drukken i kælderen, bag døren til herretoilettet. Hvordan er han kommet ind? Han taler et fremmed sprog, og han er ikke påklædt.

Mand A, B og C fra koret

Gamle svin!

N

Smid ham ud i sneen. Lad ham rådne op. Vi har travlt med at se på kunst. Vi har travlt med at vurdere æstetikken herinde. Men menneskelivet er kort og brutalt, og det enkelte individ er ingenting, men også alt. Folk begår selvmord pga noget så banalt som kærestesorg. Så kort livet end er, kan det hurtigt blive så smertefuldt eller meningsløst, at man brændende ønsker at forkorte det yderligere.

Mand A, B og C fra koret

Smid ham ud i sneen!

N

Kustoden fortæller:

Mand A fra koret

Jeg tænker på mennesker som organismer.

N

Det tror jeg er nødvendigt, når man arbejder sådan et sted som jeg. Her på museet er jeg hver dag omgivet af menneskefigurer hugget i marmor. Jeg tror, det er derfor, jeg er begyndt at tænke på levende mennesker som indvolde og blod og knogler, slimhinder, tarme, kuglerunde øjenæbler, der kan skæres ud og smides i skraldespanden, hvor de stinkende vil forgå. Vi er jo bare dyr, der har indrettet sig efter vores natur og ikke meget andet. Jeg trænger ind i min kones skede og afgiver et slimet sekret, der bliver til vores søn. Han fødes indsmurt i blod, med sin tandløse fuglemund, udstående øjne, hår på ryggen og et hul i hovedet. Det er ikke noget kønt syn. Han vil ende sine dage som en ildelugtende gammel mand, der pisser i bukserne og tværer havregrød og wienerbrød ud i ansigtet. Kaffen vil drive ned ad hagen på ham, når hans børn, af ren og skær pligt, kommer på besøg søndag eftermiddag. Hans søn finder det usigeligt kedeligt og besværligt og afskyr

lugten på plejehjemmet. Hans svigerdatter ønsker i hemmelighed, at han meget, meget snart vil kradse af.

Mand A fra koret

Jeg tror, det er nødvendigt for mig at se realistisk på livet.

N
Herinde er jeg omgivet af menneskelig skønhed, og lige netop derfor ved jeg, at det er løgn. Mest af alt er vi ynkelige og svage. Hjælpeløst overladt til vores skrøbelighed. Mest af alt er vi uden betydning. Figurene herinde vidner om vores enorme behov for at glemme vores betydningsløshed. Og jeg må tilstå, at jeg nød at smide ham svinet ud. Han lå og savlede nede i kælderen. Råbte op og skabte sig. Som om jeg forstår hullabullasprog. Sådan én som ham har lige præcis intet at gøre her. Det skulle ikke undre mig, hvis han har noget at gøre med den forsvundne Jason. Museets pragtstykke, Thorvaldsens mesterværk. Uden den er vi virkelig fattigere. Og det kan meget vel få betydning for, om jeg eksempelvis kan beholde mit job. For de endnu ikke orienterede citerer jeg fra dagens avis:

»JASON FORSVUNDET
NATTEN TIL TIRSDAG«

Billedhuggeren Bertel Thorvaldsens berømte statue af Jason med det gyldne skind, er tilsyneladende fjernet fra Thorvaldsens Museet midt i København natten til i dag. Indtil videre har politiet kun

ganske få spor at gå efter. Politiet beder alle, der kørte med bus forbi museet mellem kl. 5 og 6.30 i morges, om at henvende sig, hvis de har lagt mærke til noget ualmindeligt. Desuden beder de den ældre kvinde, der stod på linje seks ved Stormbroen kl 6.05, og som i forhold til vejrliget var yderst sparsomt påklædt, om at henvende sig omgående.

Jason med det gyldne skind betragtes som en yderst værdifuld kunstgenstand, ikke bare efter dansk, men også efter international målestok. Museets direktør, Stig Miss, er yderst nedslået, og museet har øjeblikkelig udstedt en dusør på 100.000 kr. til den, der kan bidrage med så vigtige oplysninger, at det bringer statuen uskadt tilbage. »Museet er på ingen måde det samme vidnesbyrd om Thorvaldsens liv og værk uden Jasonfiguren«, siger han.«

Mand A fra koret

Der står en villa ved værkstedet.

L
Der vokser en tuja

N
– en cypres

Kvinde A & B fra koret

Vi finder det skønt, vi finder det skønt

Kvinde C fra koret

Vi finder det skønt!

